

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hapishaneler sorunu AKP iktidarları ile birlikte her geçen gün çok daha içinden çıkılmaz hal almıştır. Mevcut durumda hükümetin çözüm için ciddi bir politika üretmek niyetinde olmadığı ortadır. Hapishaneler sorununun en acı yüzü ise “hasta mahpuslar” meselesidir.

Hapishanelerde cezai ehliyeti olmayan mahpuslar olduğu gibi bazı hastalar ise yatalak durumdadır. Yeme, içme, nefes alma dışında hiçbir yaşamsal aktivitesi olmayan bu insanların tahliye edilmemesi hukuki bağlamdaki sorunlarla birlikte hapishaneler konusundaki mevcut iktidarın hapishaneler politikasını ortaya koyan çarpıcı bir sonuçtur.

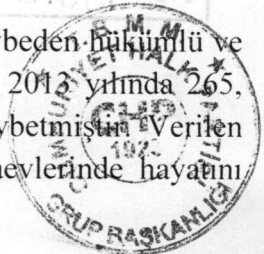
Avrupa Cezaevi Kurallarında ‘Özgürlüğünden yoksun bırakılan herkese, insan haklarının gerektirdiği gibi saygılı davranılmalıdır’ denilmektedir. Sağlık hakkının da bu temelde değerlendirilmesi gerekmektedir. Tutuklu ve hükümlülerin cezaevlerinde ruh ve beden sağlığını koruyabileceği koşullarda tutulması, “sağlık hizmetlerine erişim hakkı” güvence altına alınmalıdır. Hapishanelerdeki her birey hapishane dışındakilere eş bir sağlık hizmetinden yararlanma hakkına sahiptir.

Hapishanelerde yeterli sayıda doktor ve uzman doktorun bulunmaması, pek çok hapishanede haftada sadece iki yarım gün doktorun mahpusları muayene etmesi, mahkûmların kelepçe açılmadan muayene edilmek istenmeleri, bazı hasta mahpusların tetkik sonuçlarının ve raporlarının, talep etmelerine rağmen kendilerine verilmemesi, mahpusların talep etmelerine rağmen hapishane revirine çıkarılmamaları, periyodik muayeneleri olan mahpusların bu muayenelerinin yaptırılmaması, hasta mahpuslara kesin tedavi uygulanmayıp, ağrıları azaltmaya yönelik geçici tedavi uygulanması, hastalığı nedeniyle kendi başına hayatını sürdüremeyecek durumdaki mahpusların, infazın ertelenmesi başvurularının kabul edilmemesi gibi sebeplerle cezaevlerindeki hasta mahpusular sayısı her geçen gün artmaktadır.

22 Haziran 2017 tarihli son İHD verilerine göre cezaevlerinde toplam 357’si ağır olmak üzere 1025 hasta mahpus bulunmaktadır. Adalet Bakanlığı’nın verdiği bilgilere göre ise 2017 yılı Şubat ayı itibarı ile Adli Tıp Kurumu raporuyla ağır ve sürekli hastalığı belgelenen tutuklu ve hükümlü sayısı 841’e ulaşmıştır.

Adalet Bakanlığı, son 2 yılda ağır hastalığı nedeniyle ceza ertelemesi için başvuruda bulunan mahpus sayısını 171 olarak, ceza ertelemesi uygun görülen ancak henüz tahliye edilmeyen hasta mahpus sayısının 31’i kadın, 810’u erkek olmak üzere 841 olduğunu açıklamıştır. Henüz Adli Tıp Kurumu’ndan rapor alamayanlar da dikkate alındığında hasta tutuklu ve hükümlü sayısının çok ciddi seviyelere ulaştığı ortaya çıkmaktadır.

Adalet Bakanlığı tarafından ceza infaz kurumlarında “eceliyle hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayısı 2000-2011 yılları arasında 2024 kişidir. 2012 yılında 286, 2013 yılında 265, 2014 yılında 312, 2015 yılında 373, 2016 yılında 172 kişi hayatını kaybetmiştir. Verilen rakamlardan hareketle 2000-2016 yılları arasında 16 yıllık süreçte cezaevlerinde hayatını

kaybeden tutuklu ve hükümlü sayısı 3 Bin 432 kişidir. Türkiye cezaevlerinde her yıl ortalama 215 kişi devletin koruması altındayken hayatını kaybetmektedir.

Son iki senede hasta olduğunu beyan ederek, ceza erteleme için Adli Tıp Kurumu'na başvuruda bulunan mahpus sayısı ise yüzde 149 oranında artış göstererek, 49'dan 122'ye yükselmiştir. Adli Tıp Kurumu'nda ceza erteleme işlemleri başlatılan 171 mahpusun, 132'si hükümlü, 39'u ise tutuklu. Söz konusu mahpusların, 6'sı kadın, 165'i ise erkektir. Adalet Bakanlığı'nın, "Ceza tihiri için, en az 3 hekim imzalı sağlık kurulu raporu düzenlenen tüm devlet veya üniversite hastanelerinin raporları kabul edilmektedir" açıklamasına karşın Adli Tıp Kurumu tarafından ceza erteleme için uygun görülmeven raporların sayısı katlanarak artmaktadır.

Son beş yılda ağır hastalığı nedeniyle tahliye edilen mahpus sayısı 832'de kalmıştır. Buna göre 2013 yılında 162, 2014 yılında 130, 2015 yılında 282, 2016 yılında 224, 2017 yılında da 34 mahkûm cezaevinden tahliye edilmiştir.

Rakamlar durumun ciddiyetini gözler önüne sererken, sorunun siyaset kurumu tarafından da ciddiyetle ve bir an önce ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Suç ne olursa olsun tutuklu ve hükümlülerin, sağlıklarının, can güvenliklerinin devlet güvencesi altında olduğu yasalarla benimsenmiştir. Cezaevlerinde ortaya çıkan sorunlar hasta/ağır hasta tutuklu ve hükümlülerin hayatlarını tehdit etmektedir.

Türkiye Cezaevlerindeki hasta mahpusların tespit edilmesi, hasta mahpusların durumlarının araştırılması, sağlıklarına kavuşması için gerekli işlemlerin başlatılması, bürokratik engellerin ortaya çıkarılması amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

SS
Serpin Tarkın
Kanun Arayıcı
Demir
İst
Mehmet Gökdağ
Malatya
Mehmet Gökdağ
Malatya Milletvekili
Mehmet Gökdağ
Gaziantep Milletvekili
M. Gökdağ
İrfan BAKIR
ISPARTA
Kemal ZEYBEK
Samsun
İbrahim Dede
Adana
Bahadır
Malumet Zül
İst
ÖZCAN YALIN
ISPARTA
Chursat ADIGÜZEL
İstanbul

1.435 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
13 Tuncel Kurtulmuş	Manisa	
Orhan Sarıbaş	Bursa	
TACETTİN BAYIR	İZMİR	
Kadir Durmuş	Tokat	
Ahmet AKIN	Balıkesir	
Barış KARASÖZ	SİNOP	
Nurhayat Altın Kaya	Bursa	
Mehmet Kalkan	Manisa	
Hayati Telen	Samsun	
Mevlüt Duda	Hatay	
23 Ali AKYILDIZ	Sivas	

